

DISCURS
AMB MOTIU
DE LA GRADUACIÓ
DE LA PROMOCIÓ DE 2012

LLuís G. Socías i Cerdà
Professor Història de l'Art

I.E.S. JOAN ALCOVER
PALMA DE MALLORCA
15 JUNY 2012

on vespre a tothom,

En primer lloc, i com a preàmbul, m'agradaria manifestar que vaig rebre amb gran satisfacció l'encàrrec de preparar aquesta intervenció, cosa que he d'agrair, al temps que desitjar que les meves paraules puguin ser el convenient resum d'un parell d'idees més o menys oportunes.

=I=

per a TOTS

Dit això i sense dilació, em vull dirigir a tots els batxillers aquí presents, és a dir, a tots els que ja heu assolit la vostra fita, però també el meu desig ha d'arribar a tots els que ho fareu, sense cap dubte, en tornar de vacances.

Em dirigesc, per tant, **A TOTS**, amb majúscules, per donar-vos la meva, **la nostra**, més sincera felicitació. A la fi el dia ja és aquí, estau tots d'enhonorabona, estau tots de festa i és suficient mirar-vos i comprovar que els vostres semblants estan radiants. No és per menys.

-II-

Un temps...

Supòs que sou conscients que avui, **15 de juny**, es dóna per tancada una etapa molt important de la vostra vida. I és que heu aconseguit assolir el final d'un trajecte que vareu iniciar, ara fa uns 14 o 15 anys, quan ingressàreu per primera vegada a una aula escolar. Si volguéssiu tractar de recordar aquell moment, per a molts de vosaltres vos semblaria retrocedir a l'autèntica PREHISTÒRIA!

Fitxeu-vos bé, dieu,... 15 anys!. Tota una vida!

Segurament per ca vostra hi deu haver qualque fotografia que vos ajudi a rememorar aquelles èpoques. Tindrà aquell format i color que ens fa pensar que es tracta d'una cosa molt antiga... i és que si ens posam a pensar.... sí que han passat anys... *Autèntica prehistòria.*

Si la trobau mireu bé, detingudament: *tots els infantons en files ben ordenades i amb unes carones d'autèntics angelets. ...*

Quants records!; Quants somriures!; Quants d'anys que han passat...!

No obstant això, una sensació ben diferent han tingut els vostres pares i els vostres padrins. Encara avui es demanen, què és el que ha passat? ... si sembla que va ser ahir quan vos posaven la bata per anar a l'escola i vos preparàvem el berenar dins d'una bosseta amb el vostre nom.

Com ens ha passat tan ràpidament el temps?

Què s'ha fet d'aquell infantó, que no fa ni dos dies engronsaven?

Això es diu: TEMPS. Perquè la vida no és sinó TEMPS, un temps darrer l'altre, un temps que no s'atura. Com escrivia el poeta Virgili ⁽¹⁾:

FUGIT IRREPARABILE TEMPUS:

Fuig de manera implacable el temps.

I atès que el temps també ha passat per vosaltres, continuau mirant aquesta fotografia que comentàvem i segur que podreu reconèixer alguns dels vostres antics companys:

...qualcuns, encara avui conserven la mateixa cara de polissons que tenien llavors; altres que encara que els recordeu, no sabeu què se n'ha fet d'ells i finalment d'altres que ja ni sou capaços de reconèixer, per lo que no sabeu qui són ni que se n'ha fet d'ells. Però segurament tots podreu recordar el semblant i els gestos d'aquella persona gran que vos acompanya a la fotografia. Pot estar situada enmig o a un costat, però reconeixeu en ella a la primera persona que es va ocupar d'acollir-vos en un aula i assumir el paper de ser el primer mestre.

M'agradaria pensar que tots la recordeu.

Així, vosaltres li podreu posar el NOM i LLINATGES, jo vos diré que segurament va ser la primera persona que vos va a ensenyar a estar asseguts en una cadireta, a berenar sense l'ajut dels vostres pares, corregir la manera d'agafar les pintorettes, fer els primers dibuixos, conviure amb altres al·lots (això es tradueix en el llenguatge familiar: *no pegar però tampoc rebre*), i segurament la que vos va ensenyar a estar amb la boca tancada ja que tenir-la oberta en sabíeu tots.

Per això i perquè volem ser gent agraïda i justa voldria que avui, el dia del vostre comiat d'aquest centre escolar, poguéssiu retre un autèntic homenatge i un record molt merescut i tendre per aquestes primeres persones; per a aquests primers mestres. Així, desitjaria que ressoni dins el vostre interior i en veu clara: **GRÀCIES**, gràcies per haver deixat anar les amarres i disposat les veles al millor vent, per tal que la nostra navegació ens dugués al dia d'avui!

Però aquest reconeixement, s'ha d'estendre al gairebé centenar de mestres i professors, que al llarg d'aquests 15 anys, d'una manera o altra, vos han acompanyat en la complexa tasca d'aprendre i en la difícil labor de créixer com a persones.

Fa un parells d'anys una companya vostra em va dedicar una frase que realment em va fer pensar molt:

EDUCAR A UN JOVE
NO ÉS FER-LI APRENDRE RES QUE NO SABIA,
SINO FER D'ELL QUALCÚ QUE NO EXISTIA. (2)

I crec que d'això es tracta. De conrear tots aquells aspectes individuals per tal de fer-los aflorar i treure el millor de cada un de vosaltres; ja que tots ni sou iguals ni tan sols semblants.

Tots sou diferents, i davant d'aquesta diversitat, és tasca dels professors saber-ho articular per tal d'oferir el que és millor per cada un de vosaltres. Espero, de tot cor, haver-ho aconseguit i en cas contrari podeu estar convençuts que ho he intentat.

Vos asseguro que els professors que avui vos acomiadem estam d'allò més satisfets i orgullosos. No vos dic res de l'alegria que tendria qualsevol dels professors que vos varen tenir de petitons en comprovar que aquell *patufet* s'ha convertit en una persona gran, en una gran persona i, a més a més ... en un nou batxiller.

Som d'una estirp

Avui, molta gent està ben orgullosa de la vostra graduació, i sens cap dubte, la vostra família és de les primeres. Mireu la cara de felicitat que fan els vostres pares, els vostres padrins, fins i tot, miraculós... els vostres germans.

Apartir de demà hi ha un objecte que s'ha quedat sense feina: el vostre despertador. I juntament amb ell, es quedaran a l'atur frases com:

...

aixeca't que no arribaràs a temps,

ves a dormir que demà t'has d'aixecar prest;

que no tens res per estudiar?

menjat tot el berenar que t'he preparat;

no mengis porqueries;

no t'oblidis els llibres;

*on és la jaqueta del xandall;
on són les notes?
amaga les notes que no les vegi ...
no pensaràs sortir vestit d'aquesta manera?
més estudiar i menys escoltar música.
Etc. etc...*

Iés que si volem ser justos, hem de reconèixer que una part important del títol de batxiller els pertany també a ells, a la família, per la seva constància, pel seu recolzament, per estar cada dia (de vegades massa) damunt voltros i sempre al vostre costat.

Si per vosaltres el dia d'avui significa tancar un capítol essencial de la vostra vida, pels vostres pares s'obre una altra etapa que té paràmetres diferents, condicionants distints i exigències noves.

La seva tasca, no ho penseu, no ha acabat. Ara, més com a pare que com professor, vos vull dir una cosa:

passaran els anys, vos fareu grans, acabareu carreres i ocupareu llocs de feina importants, però sempre sereu els seus fills, sempre sereu aquelles persones destinatàries de tot el seu afecte, passi el que passi.

No ho oblideu mai.

IV- *De l'esforç i del futur*

Fa ara uns anys, en acabar l'ensenyament obligatori, vàreu tenir l'ocasió de deixar els estudis, de cercar altres itineraris i nous objectius. Però així i tot vàreu fer tot el contrari, vàreu decidir continuar i, al final, heu assolit la vostra fita: el Batxillerat.

D'acord amb l'anàlisi que va fer l'anterior Vicepresident del Govern ⁽³⁾, el Batxillerat és una eina de gran valor, d'una gran importància. El Batxillerat és una de les eines més potents per avançar en el desenvolupament individual i social. El Batxillerat és més aviat un pont, una autèntica plataforma on vosaltres, les vostres famílies, i tota la societat en general, diposita gran part de les seves esperances, il·lusions i no poques expectatives.

I acabava amb un exemple molt il·lustratiu:

... en certa manera l'aprenentatge s'assembla a una gran sala de cinema on els primers que arriben ocupen el millors seients.

Per tot això, avui heu donat el darrer pas cap endavant. Ara heu de ser capaços d'utilitzar aquest Batxillerat com una plataforma que vos dirigeixi a altres destinacions:

- uns partireu cap al món laboral amb totes les dificultats que això suposa;
- altres a formacions especialitzades
- i altres cap a les Escoles o facultats universitàries,

... d'aquí o de fora de Mallorca, com es deia abans de forma molt gràfica i reduccionista

I ara es quant toca dir-vos la frase tan estereotipada de que el FUTUR ÉS VOSTRE. No per "gastada" deixa de ser veritat.

No obstant, em sap greu, no vos puc avançar res del futur. No el conec, ni tinc idea del que ens depara, però el que si vos puc assegurar es que irremediablement vendrà. I sense demanar-vos permís.

Vos puc parlar del present. Parlem, per tant, del present; del present immediat que seria, dit d'una altre manera, el futur que ja és aquí. I si del present es tracta no vos puc donar moltes bones notícies. Com molts ja sabeu no són moments benivolents, més aviat són temps de confusió i malaptesa. Els que m'heu escoltat al llarg de tot aquest any no us vendrà de nou; m'ho heu sentit dir moltes de vegades:

*Els que tenien la responsabilitat de construir una societat
més justa,
més solidària,*

*més sostenible,
més humana*

*pareix que han perdut el nord, que s'han tornat bojos.
Vos ho han posat – vos ho hem posat- les coses molt difícils.*

Per tant...

Què vos podria dir, doncs? ...

Què vos hauríem de dir?

Que no tingueu por del futur.

Que teniu temps de preparar l'investida.

Que estau i estareu ben preparats per quan vengui.

Que sigueu crítics,

creatius,

exigents,

feiners

i solidaris.

Aquí, a l'Institut, heu treballat de debò, sota el criteri de la cultura de l'esforç i del sacrifici personal. Segons vosaltres...

No vos hem donat descans.

Heu tingut que estudiar i molt.

A vegades les vostres protestes eren més que insistents.

Massa matèria!

massa exàmens!

notes molt baixes,...!

Però ara que tot ha acabat, el professors vos podem dir que sabem que podreu superar el entrebancs que trobareu al camí.

Les dificultats estan, no ho dubteu, però com dèiem abans

estau asseguts en el millors seients del cinema.

L'adversitat i les dificultats seran els maons que vos permetran construir l'edifici del vostre futur. Perquè només amb una bona estructura, amb una sòlida construcció, podreu assolir el futur amb èxit.

=V=
d'un país

Heu acabat el vostres estudis en una institució plena d'història que es remunta a l'any 1835. No hauríeu d'oblidar que alguns dels grans referents de la nostra cultura han passat per aquestes mateixes aules tan com alumnes com després, fins i tot, com a professors.

Som, sou hereus i custodis d'un model d'educació. Ni millor ni pitjor, distint sí i vosaltres ho sabeu. Ho comentau entre vosaltres. Des de sempre aquest Institut ha estat una mica diferent, però d'una forma més rellevant en els darrers temps. L'Institut Joan Alcover ha gaudit d'unes característiques que el fan "individual". Està clar que no seré jo el que posi els qualificatius però si m'atrevesc a manifestar que els professors hem volgut donar-vos a més dels coneixements adequats, un codis de valors entre els que hi destaquen:

El respecte
La tolerància
La llibertat
La justícia
L'esforç
La responsabilitat
i l'amistat

Valors que segur dins la vostra motxilla no vos molestaren mai. Es més, segur que en el futur han de establir diferències importants.

=VI=
Vos deix una penyora...

De'n Miquel Costa i Llobera i del poema titulat AL JOVES, he seleccionat un versos que m'ajudaran a tancar aquesta intervenció:

**Siau qui sou; mes no atiant vells odis
de raça, ni amb emfàtiques
declamacions lloant tot lo que és vostre,**

fins les mateixes úlceres ...

Siau qui sou: mes no us tanqueu, ombrívols,
dins una llar històrica
sens horitzons. Volau sobre les terres
enfora, amunt com l'àguila!

I ja per acabar voldria fer-vos partícips d'una penyora personal.

Una penyora que us pugueu portar i que la pugueu utilitzar en el moment més oportú.

Que sempre us recordi aquests anys viscuts entre nosaltres i que sigui per a vosaltres com un autèntic talismà.

*Així quan estigueu abatuts,
quan les forces us fallin,
quan estigueu lluny de la llar,
quan penseu que tot està en la vostra contra...
tanqueu els ulls i prement les mans recordeu el crit
vital de Mossèn Costa i Llobera;*

AMUNT, ÀNIMA FORTA!

sempre AMUNT

MOLTES GRÀCIES per la vostra / seva atenció
15 DE JUNY, 2012

-
- (1) Virgili. *Geórgiques. Llibre III*
  - (2) Pérez Rubalcaba, A. *Una ventana abierta a lo que fuimos y a lo que somos. Participación Educativa. Nº 17. juny, 2011*
  - (3) Ruskin; John. (1819-1900)
  - (4) Miquel Costa i Llobera.- *Horacianes. Al Jove. 1906*